

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ *ēkōnatrīṣaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkōnatrīṣaḥ sargaḥ ॥

śukasāraṇau nirbhartsya rāvaṇēna tayōḥ sabhātō niškāsanam
tatprahitānām guptacarāṇām śrīrāmānugrahēṇa vānaratō
mōkṣaṇam laṅkāyām nivartanam ca

śukēna tu samādiṣṭān
dṛṣṭvā sa hariyūthapān |
lakṣmaṇam ca mahāvīryam
bhujam rāmasya dakṣiṇam ॥ 6.29.1 ॥

samīpastham ca rāmasya
bhrātaram ca vibhīṣaṇam |
sarvavānararājaṇam ca
sugrīvam bhīmavikramam ॥ 6.29.2 ॥

aṅgadaṇam cāpi balinaṇam
vajrahastātmajātmajam |
hanūmataṇam ca vikrāntam
jāmbavantaṇam ca durjayam ॥ 6.29.3 ॥

suṣēṇam kumudaṇam nīlam
nalam ca plavagarṣabham |

gajaṃ gavākṣaṃ śarabhaṃ
maindaṃ ca dvividaṃ tathā || 6.29.4 ||

kiñcidāvignahr̥dayō
jātakrōdhaśca rāvaṇaḥ |
bhartsayāmāsa tau vīrau
kathāntē śukasāraṇau || 6.29.5 ||

adhōmukhau tau praṇatā -
vabravīcchukasāraṇau |
rōṣagadgadayā vācā
saṃrabdhaṃ paruṣaṃ tathā || 6.29.6 ||

na tāvat sadṛśaṃ nāma
sacivairupajīvibhiḥ |
vipriyaṃ nṛpatērvaktuṃ
nigrahē pragrahē prabhōḥ || 6.29.7 ||

ripūṇāṃ pratikulānāṃ
yuddhārthamabhivartatām |
ubhābhyāṃ sadṛśaṃ nāma
vaktumaprastavē stavam || 6.29.8 ||

ācāryā guravō vṛddhā
vṛthā vāṃ paryupāsītāḥ |
sāraṃ yad rājaśāstrāṇā -
manujīvyāṃ na gṛhyatē || 6.29.9 ||

gṛhītō vā na vijñātō
bhārō'jñānasya vāhyatē |

īdṛśaiḥ sacivairyuktō

mūrkhairdiṣṭyā dharāmyaham || 6.29.10 ||

kiṃ nu mṛtyōrbhayaṃ nāsti

māṃ vaktuṃ paruṣaṃ vacaḥ |

yasya mē śāsato jihvā

prayacchati śubhāśubham || 6.29.11 ||

apyēva dahanam sprṣtvā

vanē tiṣṭhanti pādapāḥ |

rājadaṇḍaparāmṛṣṭā -

stiṣṭhantē nāparādhinaḥ || 6.29.12 ||

hanyāmahaṃ tvimau pāpau

śatrupakṣapraśamsinau |

yadi pūrvōpakārairmē

krōdhō na mṛdutāṃ vrajēt || 6.29.13 ||

apadhvaṃsata naśyadhvaṃ

sannikarṣāditō mama |

nahi vāṃ hantumicchāmi

smarāmyupakṛtāni vām |

hatāvēva kṛtaghnau dvau

mayi snēhaparāṇmukhau || 6.29.14 ||

ēvamuktau tu savrīḍau

tau dṛṣtvā śukasāraṇau |

rāvaṇam jayaśabdēna

pratinandyābhiniḥsṛtau || 6.29.15 ||

abravīca daśagrīvaḥ
 samīpasthaṃ mahōdaram |
 upasthāpaya mē śīghraṃ
 cārāniti niśācaraḥ |
 mahōdarastathōktastu
 śīghramājñāpayaccarān || 6.29.16 ||

tataścārāḥ santvaritāḥ
 prāptāḥ pārthivaśāsanāt |
 upasthitāḥ prāñjalayō
 vardhayitvā jayāśiṣaḥ || 6.29.17 ||

tānabravīt tatō vākyam
 rāvaṇō rākṣasādhipaḥ |
 cārān pratyāyikāñśūrān
 dhīrān vigatasādhvasān || 6.29.18 ||

itō gacchata rāmasya
 vyavasāyam parīkṣitum |
 mantrēṣvabhyantarā yē'sya
 prītyā tēna samāgatāḥ || 6.29.19 ||

kathaṃ svapiti jāgarti
 kimadya ca kariṣyati |
 vijñāya nipuṇam sarva -
 māgantavyamaśēṣataḥ || 6.29.20 ||

cārēṇa viditaḥ śatruḥ
 paṇḍitairvasudhādhipaiḥ |

yuddhē svalpēna yatnēna
samāsādyā nirasyatē || 6.29.21 ||

cārāstu tē tathētyuktvā
prahr̥ṣṭā rākṣasēs̥varam |
śārdūlamagrataḥ kṛtvā
tataścakruḥ pradakṣiṇam || 6.29.22 ||

tatastaṃ tu mahātmānaṃ
cārā rākṣasasattamam |
kṛtvā pradakṣiṇaṃ jagmu -
ryatra rāmaḥ salakṣmaṇaḥ || 6.29.23 ||

tē suvēlasya śailasya
samīpē rāmalakṣmaṇau |
pracchannā dadṛśurgatvā
sasugrīvavibhīṣaṇau || 6.29.24 ||

prēkṣamāṇāścāmūṃ tām ca
babhūvurbhayavihvalāḥ |
tē tu dharmātmanā dṛṣṭā
rākṣasēndrēṇa rākṣasāḥ || 6.29.25 ||

vibhīṣaṇēna tatrasthā
nigr̥hītā yadṛcchayā |
śārdūlō grāhitastvēkaḥ
pāpō'yamiti rākṣasaḥ || 6.29.26 ||

mōcitaḥ sō'pi rāmēṇa
vadhyamānaḥ plavaṅgamaiḥ |

ānṛśaṃsyēna rāmēṇa

mōcitā rākṣasāḥ parē || 6.29.27 ||

vānarairarditāstē tu

vikrāntairlaghuvikramaiḥ |

punarlaṅkāmanuprāptāḥ

śvasantō naṣṭacētasāḥ || 6.29.28 ||

tatō daśagrīvamupasthitāstu tē

cārā bahirnityacarā niśācarāḥ |

girēḥ suvēlasya samīpavāsinam

nyavēdayan rāmabalaṃ mahābalāḥ || 6.29.29 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikiyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē ēkōnatrimśaḥ sargaḥ ||